

Sygn. akt V CSK 432/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa B. K.

przeciwko P. W. i Filharmonii [...] w [...].

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 marca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej Filharmonii [...] w [...].

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od Filharmonii [...] w [...]. na rzecz powódki kwotę 5426,40 (pięć tysięcy czterysta dwadzieścia sześć 0,40) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie Sąd II instancji zmienił rozstrzygnięcie Sądu I instancji i uwzględnił powództwo przeciwko filharmonii uznając jej odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c., a także podwyższając wysokość należnego zadośćuczynienia od przedsiębiorcy, jednocześnie uznając, że odpowiedzialność przedsiębiorcy i filharmonii jest solidarna. Orzeczenie to zaskarżyła skargą kasacyjną filharmonia, a jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała jej oczywistą zasadność, występowanie na jej tle istotnych zagadnień prawnych, a także nieważność postępowania. Najdalej idący zarzutem jest oczywiście nieważność postępowania, która, w ocenie skarżącej ma wynikać z pozbawienia strony możliwości obrony swych praw. Ma to być rezultatem przeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny uzupełniającego postępowania dowodowego na podstawie dowodów zawartych w sprawie karnej, bez kompletnego ich wskazania na rozprawie i bez umożliwienia stronom odniesienia się do nich. Nie występuje jednak w tej sprawie nieważność postępowania. Rzeczywiście Sąd Apelacyjny wydał na rozprawie postanowienie o dopuszczeniu dowodu z akt postępowania karnego, z czego jasno wynika, że całych akt – w ten sposób spełnione zostało wymaganie ich ujawnienia. Co więcej, już wcześniej wykorzystywano materiały z postępowania karnego i ujawniła się moc wiążąca wyroku karnego przewidziana w art. 11 k.p.c. Wreszcie filharmonia była reprezentowana na rozprawie przez fachowego pełnomocnika – gdyby zatem czuł się on zaskoczony dopuszczeniem takich dowodów i uważał, że jest potrzeba ustosunkowania się do nich, to powinien na rozprawie zareagować, np. występując z wnioskiem o odroczenie terminu ogłoszenia orzeczenia, czy zgodę na złożenie przez niego pisma procesowego odnoszącego się do tych dowodów. Ponadto, wbrew twierdzeniom skargi kasacyjnej, skarga nie jest oczywiście uzasadniona. Już sam skarżący dostrzega

występowanie na jej tle potencjalnie istotnych zagadnień prawnych, co przeczy tezie o oczywistej zasadności skargi. Złożona kwestia odpowiedzialności filharmonii, tj. jej potencjalna odpowiedzialność za czyn własny na podstawie art. 415 k.c. w relacji do zwolnienia z odpowiedzialności na podstawie art. 429 k.c., a także kontrowersyjna ocena podwładności osób faktycznie pełniących funkcje ochroniarzkie w kontekście zastosowania art. 430 k.c., wskazują, że sprawa może podlegać różnym ocenom, a lektura zaskarżonego wyroku nie świadczy o oczywiście nieprawidłowej interpretacji lub zastosowaniu prawa. Pierwsze istotne zagadnienie prawne wskazane w skardze kasacyjnej i mające uzasadnić przyjęcie jej do rozpoznania dotyczy art. 11 w związku z art. 382 k.p.c. i dotyczy tego, w jakim zakresie sąd odwoławczy powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe, jeśli ustala nowe fakty na podstawie wyroku sądu karnego. Jak trafnie wskazano w odpowiedzi na skargę, w tej sprawie nie występuje taki problem, ponieważ Sąd II instancji rzeczywiście dokonuje, choć jedynie uzupełniając, ustaleń faktycznych, ale nie „w oparciu o treść wyroku skazującego”, lecz na podstawie dowodów przeprowadzonych w postępowaniu karnym i znajdujących się w aktach sprawy karnej, przy czym wyraźnie dopuszcza dowód z akt tej sprawy. Drugie istotne zagadnienie prawne wskazane w skardze dotyczy oceny winy w wyborze (art. 429 k.c.), tzn., czy można przypisać winę w wyborze instytucji, która wyboru dokonała w trybie przetargu publicznego, kierując się jedynie kryterium ceny, jeśli tego wymagają regulaminy dotyczące zamówień publicznych przez taką instytucję przeprowadzanych, a uchwalonych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Kwestia ta znów nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ jej ocena jest irrelevantna w kontekście uwzględnienia powództwa przeciwko filharmonii – jej odpowiedzialność uznano na podstawie art. 415 k.c. za szereg czynów własnych (np. zbyt małą liczbę ochroniarzy w stosunku do powierzchni filharmonii), a nie wyłączając zastosowania art. 429 k.c. Poza tym podkreślić trzeba, co uwypuklono w odpowiedzi na skargę kasacyjną, że w świetle przepisów o zamówieniach publicznych do zamawiającego należało ostatecznie wskazanie kryteriów w zamówieniu, zatem ograniczenie ich do ceny można uznać za winę w wyborze (spowodowało to wybór podmiotu, który nie miał właściwości do prawidłowego

wywiązania się z zadań ochrony). W odpowiedzi na skargę zawarto wniosek o zasądzenie kosztów, przy czym w odniesieniu do pozwanego, który skargi nie złożył, jest on bezprzedmiotowy (nie brał udziału w postępowaniu kasacyjnym), natomiast w odniesieniu do skarżącego nie ma podstaw do podwyższenia kosztów w porównaniu z kwotą wynikającą z obowiązujących przepisów.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.